

Tez Yazım Merkezi

Orta

Yüksek lisans

Doktora

Literatür Taraması Nasıl Yapılır? — Sistematik Arama Rehberi

Akademik literatür taramasının adımları, veritabanları, Boolean arama teknikleri, kaynak yönetimi ve sentez yazımı.

Zafer Hoca · Yayın: 04.04.2026 · 2 dk okuma

Literatür Taraması Nedir?

Literatür taraması, araştırma konunuzla ilgili mevcut bilimsel bilgiyi sistematik olarak taramak, değerlendirmek ve sentezlemektir. İyi bir literatür taraması tezinizin temelini oluşturur ve araştırma boşluğunu (research gap) ortaya koyar. "Zaten ne biliniyor, ne bilinmiyor?" sorusuna cevap verir.

Adım 1: Anahtar Kelimeleri Belirleyin

Araştırma sorunuzu 3-5 anahtar kelimeye bölün. Her anahtar kelimenin İngilizce karşılığını, eş anlamlılarını ve ilgili terimlerini listeleyin. Örnek: "Uzaktan eğitim + akademik başarı + üniversite" → "distance education", "online learning", "e-learning", "academic achievement", "academic performance", "higher education".

Adım 2: Veritabanlarını Seçin

Web of Science: En katı kalite filtresi. SCIE/SSCI/AHCI makaleler. Atıf analizi güçlü.

Scopus: Daha geniş kapsam. Mühendislik ve fen bilimlerinde WoS'tan zengin.

Google Scholar: En geniş kapsam. Kitaplar, tezler, bildiriler dahil. Keşif için ideal ama kalite filtresi yok.

PubMed: Tıp ve sağlık bilimleri için temel veritabanı.

ERIC: Eğitim bilimleri için uzmanlaşmış veritabanı.

YÖK Tez Merkezi: Türkiye'deki tüm YL ve doktora tezleri.

Adım 3: Boolean Arama Teknikleri

AND: Her iki terimi de içeren sonuçlar. "distance education AND academic achievement"

OR: Terimlerden en az birini içerenler. "online learning OR e-learning OR distance education"

NOT: Belirli terimi hariç tutar. "distance education NOT K-12"

Tırnak işareti: Tam eşleşme. "academic performance" → iki kelime yan yana aranır.

Yıldız (*): Kök arama. "teach*" → teaching, teacher, teaches bulur.

Adım 4: Dahil Etme / Hariç Tutma Kriterleri

Sistematik tarama için kriterler belirleyin: yayın yılı (son 10 yıl önerilir), dil (İngilizce + Türkçe), makale türü (orijinal araştırma, derleme hariç/dahil), tam metin erişilebilirlik.

Adım 5: Kaynak Yönetimi

Zotero (ücretsiz): Tarayıcı eklentisiyle tek tıkla kaynak kaydetme, otomatik atıf oluşturma, PDF yönetimi. 300 MB ücretsiz depolama.

Mendeley (ücretsiz): Elsevier ürünü. PDF okuyucu içerir, Scopus entegrasyonu güçlü. 2 GB ücretsiz depolama.

EndNote (ücretli): Üniversitelerin çoğu lisans sağlar. En eski ve en kapsamlı kaynak yöneticisi.

Adım 6: Sentez Yazımı

Literatürü kronolojik veya tematik olarak düzenleyin. Sadece özetlemek yetmez — eleştirel değerlendirme yapın: yöntemsel güçlü/zayıf yönler, çelişen bulgular, ortak noktalar. Her paragrafın sonunda kendi yorumunuzu ekleyin. Son paragrafta araştırma boşluğunu (gap) açıkça belirtin.

Etiketler: #Makale #Strateji #Tez

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları:
zaferhoca.com.tr/magaza